

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

50. aastakäik
20. november 2007

Sisukord

- I EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik

MÄÄRUSED

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1349/2007, 19. november 2007, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 1

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU ÜHISELT VASTU VÕETUD OTSUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1350/2007/EÜ, 23. oktoober 2007, millega kehtestatakse ühenduse teine tervisevaldkonna tegevusprogramm (2008–2013) ⁽¹⁾ 3

- II EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik

OTSUSED

Komisjon

2007/742/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 9. november 2007, millega kehtestatakse elektriga või gaasiga töötavatele soojuspumpadele või gaasiga töötavatele absorptsioon-soojuspumpadele ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (teatavaks tehtud numbri K(2007) 5492 all) ⁽¹⁾ 14

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

(Jätub pöördel)

EELARVED

Euroopa Liidu üldeelarvele lisatud dokumendid

2007/743/EÜ:

- ★ **Euroopa Ravimiameti (EMA) 2007. aasta esimene paranduseelarve** 26
-

III *Euroopa Liidu lepingu kohaselt vastu võetud aktid*

EUROOPA LIIDU LEPINGU V JAOTISE KOHASOLT VASTU VÕETUD AKTID

- ★ **Nõukogu ühismeede 2007/744/ÜVJP, 19. november 2007, millega muudetakse ühismeedet 2006/623/ÜVJP, millega asutatakse ELi rühm Kosovos võimaliku rahvusvahelise tsiviilmissiooni ja selle koostisosana Euroopa Liidu eriesindaja ametikoha loomise ettevalmistamisele kaasaaitamiseks (ICM/EUSRI ettevalmistusrühm), ning pikendatakse selle kehtivust** 27
-

Parandused

- ★ **Komisjoni 16. novembri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1347/2007 (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1725/2003 (millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1606/2002) seoses rahvusvahelise finantsaruandlusstandardiga IFRS 8) parandus (ELT L 300, 17.11.2007)** 28

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 1349/2007,

19. november 2007,

millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 3223/94 puu- ja köögivilja impordikorra üksikasjalike eeskirjade kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 3223/94 on sätestatud vastavalt mitme-poolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay vooru tule-mustele kriteeriumid, mille alusel komisjon kehtestab kindlad impordiväärtused kolmandatest riikidest importi-

misel käesoleva määruse lisas sätestatud toodete ja ajava-hemike puhul.

- (2) Kooskõlas eespool nimetatud kriteeriumidega tuleb kehtestada kindlad impordiväärtused käesoleva määruse lisas sätestatud tasemetel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 3223/94 artiklis 4 osutatud kindlad impordi-väärtused kehtestatakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 20. novembril 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 19. november 2007

Komisjoni nimel

põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor

Jean-Luc DEMARTY

⁽¹⁾ EÜT L 337, 24.12.1994, lk 66. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 756/2007 (ELT L 172, 30.6.2007, lk 41).

LISA

Komisjoni 19. novembri 2007. aasta määrusele, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(EUR/100 kg)

CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	MA	56,2
	MK	46,0
	TR	85,4
	ZZ	62,5
0707 00 05	JO	196,3
	MA	55,2
	TR	90,0
	ZZ	113,8
0709 90 70	MA	56,6
	TR	99,3
	ZZ	78,0
0709 90 80	EG	336,4
	ZZ	336,4
0805 20 10	MA	77,1
	ZZ	77,1
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	HR	40,2
	IL	67,9
	TR	75,7
	UY	98,5
	ZZ	70,6
0805 50 10	AR	71,1
	TR	100,5
	ZA	54,7
	ZZ	75,4
0806 10 10	BR	236,1
	TR	130,6
	US	285,7
	ZZ	217,5
0808 10 80	AR	91,9
	BR	82,0
	CA	88,9
	CL	86,0
	CN	81,2
	MK	31,5
	US	99,2
	ZA	81,5
	ZZ	80,3
0808 20 50	AR	49,0
	CN	52,8
	TR	105,2
	ZZ	69,0

⁽¹⁾ Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 1833/2006 (ELT L 354, 14.12.2006, lk 19). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU ÜHISELT VASTU VÕETUD OTSUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 1350/2007/EÜ,

23. oktoober 2007,

millega kehtestatakse ühenduse teine tervisevaldkonna tegevusprogramm (2008–2013)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 152,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Ühendus saab aidata kaasa kodanike tervise ja turvalisuse kaitsmisele rahvatervise valdkonna meetmetega. Kõikide ühenduse poliitikate ja tegevuste kavandamisel ja rakendamisel tuleks tagada tervisekaitse kõrge tase. Asutamislepingu artikli 152 kohaselt peab ühendus etendama aktiivset rolli, võttes vastavalt subsidiaarsuspõhimõttele selliseid meetmeid, mida liikmesriigid eraldi võtta ei saa. Ühendus võtab täielikult arvesse liikmesriikide vastutust tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel.

⁽¹⁾ ELT C 88, 11.4.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 192, 16.8.2006, lk 8.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 16. märtsi 2006. aasta arvamus (ELT C 291 E, 30.11.2006, lk 372), nõukogu 22. märtsi 2007. aasta ühine seisukoht (ELT C 103 E, 8.5.2007, lk 11) ja Euroopa Parlamendi 10. juuli 2007. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Nõukogu 9. oktoobri 2007. aasta otsus.

(2) Tervisektorile on ühelt poolt iseloomulik märkimisväärne kasvupotentsiaal, innovatsioon ja dünaamilisus ning teiselt poolt rahalise ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse ning tervishoiusüsteemide tõhususega seotud väljakutsed, mida põhjustavad muu hulgas elanikkonna vananemine ja meditsiinilased edusammud.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1786/2002/EÜ ⁽⁴⁾ vastu võetud ühenduse tegevusprogramm rahvatervise valdkonnas (aastateks 2003–2008) oli esimene ühenduse integreeritud programm selles valdkonnas ning see on juba aidanud nimetatud sektorit oluliselt arendada ja täiustada.

(4) Tuleb teha jätkuvaid jõupingutusi ühenduse poolt rahvatervise valdkonnas juba püstitatud eesmärkide saavutamiseks. Seetõttu on asjakohane kehtestada ühenduse teine tervisevaldkonna tegevusprogramm (2008–2013) (edaspidi „programm”).

(5) Juba praegu on olemas hulk tõsiseid piiriüleseid terviseriske, mis võivad muutuda ülemaailmseks, ja juurde tekib uusi ohte, mis nõuavad täiendavaid ühenduse meetmeid. Ühendus peaks eelisjärjekorras tegelema tõsiste piiriüleste terviseriskidega. Programmis tuleks rõhuda ühenduse üldise suutlikkuse suurendamisele, arendades edasi liikmesriikidevahelist koostööd. Seire, varajane hoiatamine ja meetmed tõsiste terviseriskide vastu võitlemiseks on olulised valdkonnad, kus tuleks ühenduse tasandil edendada võimet tõhusalt ja kooskõlastatult reageerida. Meetmed, mille eesmärgiks on tagada laborite vahel kõrgetasemelise diagnostika alane koostöö, on äärmiselt olulised terviseriskidele reageerimiseks. Programmiga tuleks soodustada ühenduse referentlaborite süsteemi loomist. Selline süsteem peaks põhinema kindlal õiguslikul alusel.

⁽⁴⁾ EÜT L 271, 9.10.2002, lk 1. Otsust on muudetud otsusega nr 786/2004/EÜ (ELT L 138, 30.4.2004, lk 7).

- (6) Maailma Terviseorganisatsiooni 2005. aasta Euroopa terviseraporti kohaselt on Maailma Terviseorganisatsiooni Euroopa regioonis kõige olulisemad haiguskoormuse põhjustajad mittenakkuslikud haigused (77 % kogu koormusest), välistest põhjustest tekkinud vigastused ja mürgistused (14 %) ning nakkushaigused (9 %) (aluseks tervisekaotus aastates). Seitse kõige levinumat terviseprobleemi – südame isheemiatõbi, unipolaarne depressioon, peajuveresoonte haigused, alkoholi tarvitamisest tingitud tervisehäired, krooniline kopsuhaigus, kopsuvähk ja liiklõnnetused – põhjustavad nimetatud regioonis 34 % tervisekaotusest aastates. Seitse kõige levinumat riskitegurit – tubakas, alkohol, kõrge vererõhk, kõrge kolesteroolitase, ülekaalulisus, vähene puu- ja köögiviljade tarbimine ning füüsiline passiivsus – põhjustavad 60 % tervisekaotusest aastates. Kõikide Euroopas elavate inimeste jaoks on muutunud terviseriskiks ka sellised nakkushaigused nagu HIV/AIDS, gripp, tuberkuloos ja malaaria. Programmi oluline ülesanne peaks olema ühenduse haiguskoormuse peamiste põhjuste täpsem kindlaksmääramine, vastavalt vajadusele koostöös ühenduse statistika-programmiga.
- (7) Maailma Terviseorganisatsiooni Euroopa regioonis on mittenakkuslike haiguste seas kaheksa kõige levinumat suremuse ja haigestumuse põhjustajat südame-veresoone-konnahaigused, neuropsühhiaatrilised haigused, vähk, seedetrakti haigused, hingamisteede haigused, meeelundite haigused, luu-lihaskonna haigused ja suhkurtõbi. Programm peaks sünergias muude ühenduse algatuste ja rahastatavate tegevustega aitama anda paremaid teadmisi ja teavet peamiste haiguste ärahoidmise, diagnoosimise ja kontrollimise kohta. Sellest tulenevalt võib komisjon teha programmi käigus ettepanekud asjakohaste nõukogu soovitusete esitamiseks. Programm peaks ühtlasi soodustama ühenduse algatuste asjakohast koordineerimist ja sünergias seoses võrreldavate andmete kogumise ja peamiste haiguste, sealhulgas vähi kohta.
- (8) Ka mikroobide antibiootikumiresistentsus ja haiglanakkused on muutumas Euroopas terviseriskiks. Tõsist muret tekitab asjaolu, et puuduvad uued tõhusad antibiootikumid ning vahendid olemasolevate antibiootikumide nõuetekohase kasutamise tagamiseks. Seetõttu on oluline asjakohaste andmete kogumine ja analüüs.
- (9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 851/2004⁽¹⁾ asutatud Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse rolli tugevdamine on oluline nakkushaiguste vastu võitlemisel.
- (10) Programm peaks põhinema ühenduse eelmise rahvatervise valdkonna tegevusprogrammi (2003–2008) tulemustel. Sellega tuleks aidata kaasa füüsilise ja vaimse tervise kõrge taseme saavutamisele ja tervisest tingitud ebavõrdsuse vähendamisele kogu ühenduses, võttes meetmeid, mille eesmärk on rahvatervise parandamine, haiguste ja tervisehäirete ennetamine ning terviseriskide allikate kõrvaldamine, et võidelda haigestumise ja enneaegse suremuse vastu. See peaks aitama veelgi parandada kodanike juurdepääsu teabele ja seeläbi suurendama nende suutlikkust teha nende huvidele kõige paremini vastavaid otsuseid.
- (11) Programmis tuleks rõhuda laste ja noorte terviseseisundi parandamisele ning tervisliku eluviisi edendamisele ja terviseprobleemide ennetamisele nende seas.
- (12) Programmiga tuleks toetada tervisega seotud eesmärkide integreerimist kõikidesse ühenduse poliitikavaldkondadesse ja tegevustesse, ilma et seejuures dubleeritaks ühenduse muude poliitikavaldkondade raames tehtavat tööd. Kooskõlastamine muude ühenduse poliitikavaldkondade ja programmidega on tervisepoliitika teistesse poliitika-valdkondadesse integreerimise eesmärgi oluline osa. Koostoime edendamiseks ja dubleerimise vältimiseks võib kasutada ühiseid meetmeid teemaga seotud ühenduse programmide ja meetmetega ning asjakohasel viisil tuleks kasutada ka muid ühenduse rahalisi vahendeid ja programme, sealhulgas praeguseid ja tulevasi ühenduse teadusuuringute raamprogramme ja nende tulemusi, struktuurifonde, Euroopa Solidaarsusfondi, Euroopa töötervishoiu strateegiat, ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogrammi (2007–2013),⁽²⁾ uimastiennetuse ja teavitustegevuse programmi, vägivaldavastase võitluse programmi (Daphne) ja ühenduse statistikaprogrammi nende vastavate tegevuste raames.
- (13) Erilisi jõupingutusi tuleks teha sidususe ja koostoime tagamiseks programmi ja ühenduse välismetmete vahel, eelkõige sellistes valdkondades nagu linnugriip, HIV/AIDS, tuberkuloos ja muud piiriüleised terviseriskid. Rahvusvahelist koostööd tuleks teha ka üldise terviseriformi edendamiseks ning tervishoiuasutustega seotud üldiste küsimuste lahendamiseks kolmandates riikides.
- (14) Tervena elatud aastate kasv tänu haiguste ennetamisele ja tervislikumat eluviisi soodustavate poliitikate edendamisele on oluline ELi kodanike heaolu jaoks ning see aitab vastata Lissaboni protsessi väljakutsetele seoses teadmisteühiskonnaga ning riigi rahanduse jätkusuutlikkusega, millele avaldavad survet järjest kasvavad tervishoiu- ja sotsiaalkindlustuskulud.

⁽¹⁾ ELT L 142, 30.4.2004, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1926/2006/EÜ (ELT L 404, 30.12.2006, lk 39).

- (15) Euroopa Liidu laienemine on suurendanud muret seoses ELis esineva tervisest tingitud ebavõrdsusega, mida edasised laienemised tõenäoliselt veelgi süvendavad. Seetõttu peaks see teema olema üks programmi prioriteetidest.
- (16) Programm peaks aitama välja selgitada tervisest tingitud ebavõrdsuse põhjused, ning muu hulgas toetama nende vastu võitlemise parimate tavade vahetamist.
- (17) Euroopa Liidu elanike terviseseisundi tõhusaks seireks on väga oluline süstemaatiline võrreldavate andmete kogumine, töötlemine ja analüüsimine siseriiklike piirangute raames. See võimaldaks komisjonil ja liikmesriikidel täiustada avalikkusele edastatavat teavet ja töötada välja inimtervise kaitse kõrge taseme saavutamiseks vajalikud strateegiad, tegevussuunad ja meetmed. Põhi- ja toetusmeetmete abil tuleks kaasa aidata rahvatervise arendamiseks vajalike teabe- ja andmevahetuse süsteemide ja võrgustike kooskõla ja koostalitlusvõime saavutamisele. Sugu, sotsiaal-majanduslik staatus ja vanus on tervise puhul olulised tegurid. Andmete kogumisel peaks võimaluse korral alati tuginema tehtud tööle ning uute andmekogumiste ettepanekutes tuleks arvestada kogumise maksumust ning kogumist tuleb põhjendada selge vajadusega. Andmete kogumine peaks vastama asjaomastele isikuandmete kaitset käsitlevatele õigusnormidele.
- (18) Parimad tavad on olulised, kuna tervise edendamist ja ennetustööd tuleks mõõta ka tõhususe ja tulemuslikkuse, mitte üksnes majanduslike näitajate alusel. Parimaid tavasid ning haiguste ja vigastuste kõige tänapäevasemaid ravimeetodeid tuleks edendada tervise edasise halvenemise vältimiseks ning arendada tuleks Euroopa referentvõrgustike loomist konkreetsete haiguste jaoks.
- (19) Tuleks võtta meetmeid vigastuste ennetamiseks, kogudes andmeid, analüüsides vigastustegureid ja levitades asjakohast teavet.
- (20) Tervishoiuteenused on peamiselt liikmesriikide vastutusalas, kuid koostöö ühenduse tasandil võib kasu tuua nii patsientidele kui tervishoiusüsteemidele. Programmi raames rahastatavates tegevustes ning nende tulemusel väljatöötatud ettepanekutes tuleks asjakohaselt arvestada 2006. aasta juunis vastu võetud nõukogu järeldustega ELi tervishoiusüsteemide ühiste väärtuste ja põhimõtete kohta, ⁽¹⁾ millega kiidetakse heaks avaldus ELi tervishoiusüsteemide ühiste väärtuste ja põhimõtete kohta ning kutsutakse Euroopa Liidu institutsioone üles neid oma töös austama. Programmis tuleks asjakohaselt arvesse võtta ühenduse tervishoiuteenuste valdkonna meetmete tulevast arengut ning tööd tervishoiuteenuste ja arstiabi kõrgetasemelises tööühendas, mis on oluliseks foorumiks liikmesriikide tervishoiusüsteemide vahelises koostöös ja parimate tavade vahetamisel.
- (21) Programm peaks aitama kaasa andmete kogumisele, meetodite ja vahendite arendamisele ja edendamisele, võrgustike ja eri koostööliikide loomisele ning patsientide ja tervishoiutöötajate liikuvusega seotud poliitika edendamisele. See peaks hõlbustama Euroopa e-tervise ala edasiarendamist muude ELi poliitikavaldkondadega, sealhulgas regionaalpoliitikaga seotud ühiste algatuste kaudu, toetades samas tööd tervisealaste veebilehtede kvaliteedikriteeriumite ja Euroopa tervisekindlustuskaardi arendamise osas. Arvestada tuleks telemeditsiiniga, kuna telemeditsiini rakenduste edendamine võib kaasa aidata piiriülesele tervishoiule, tagades samas ka koduse ravi.
- (22) Keskkonna saastumine on Euroopa kodanike jaoks tõsine terviserisk ja suur mureallikas. Laste ja muude ohtlikust keskkonnaseisundist eriti kergesti ohustatud rühmade jaoks tuleks ette näha erimeetmed. Programm peaks täiendama Euroopa keskkonna ja tervise tegevuskava (2004–2010) raames võetavaid meetmeid.
- (23) Programm peaks tegelema soo ning vananemisega seotud terviseküsimustega.
- (24) Programm peaks tunnustama tervikliku lähenemise tähtsust rahvatervisele ja võtma vajadusel ning selle mõjusust näitavate teaduslike või kliiniliste tõendite korral oma tegevuses arvesse täiendavat ja alternatiivmeditsiini.
- (25) Ettevaatusprintsip ja riskihindamine on inimtervise kaitse kesksed tegurid ning seetõttu tuleks jätkata nende integreerimist ühenduse muudesse poliitikavaldkondadesse ja tegevustesse.
- (26) Käesoleva otsusega kehtestatakse kogu programmi kehtivusajaks rahastamispakett, mis on eelarvepädevatele institutsioonidele iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽²⁾ punkti 37 tähenduses.

⁽¹⁾ ELT C 146, 22.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

- (27) Ühenduse ja liikmesriikide poolt programmi rakendamisel võetud meetmete ja tehtud algatuste kõrgetasemelise koordineerituse tagamiseks on vaja edendada koostööd liikmesriikide vahel ning suurendada olemasolevate ja loodavate rahvatervise valdkonna võrgustike tõhusust. Programmi rakendamise puhul tuleks arvesse võtta riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste osalemist asjakohasel tasandil vastavalt riiklikele süsteemidele.
- (28) Vaja on suurendada tervisesse ja tervisega seotud projektidesse tehtavaid ELi investeeringuid. Seoses sellega julgustatakse liikmesriike käsitlema tervise edendamist riiklikes kavades eelisvaldkonnana. Vaja on suurendada teadlikkust ELi-poolse rahastamise võimaluste kohta tervise valdkonnas. Liikmesriike tuleks ergutada vahetama kogemusi, mis on omandatud tervise valdkonna rahastamisel struktuurifondide kaudu.
- (29) Valitsusvälistel asutustel ja erivõrgustikel võib olla samuti oluline roll programmi eesmärkide saavutamisel. Programmi ühe või mitme eesmärgi poole püüdlisel võivad nad vajada ühenduse toetust, mis võimaldaks neil tegutseda. Seega tuleks kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused,⁽¹⁾ kehtestada ühenduse toetust taotlevate valitsusväliste asutuste ja erivõrgustike jaoks üksikasjalikud abikõlblikkuse kriteeriumid ning rahastamise läbipaistvust ja ühenduse toetuse kestust käsitlevad sätted. Sellised kriteeriumid peaksid hõlmama nimetatud asutuste ja võrgustike kohustusi selgesõnaliste eesmärkide, tegevuskavade, mõõdetavate ja tugevalt Euroopa mõõdet esindavate tulemuste ning programmi eesmärkide tegeliku lisaväärtuse kehtestamisel. Asjaomaste organisatsioonide olemust arvestades ning erilise kasulikkuse juhtudel peaks nende asutuste ja erivõrgustike tööks antava ühenduse toetuse pikendamisel olema võimalik loobuda toetuse järkjärgulise vähendamise põhimõttest.
- (30) Programmi rakendamine peaks toimuma tihedas koostöös asjaomaste organisatsioonide ja ametitega, eriti Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega.
- (31) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt otsusele 1999/468/EÜ, tagades läbipaistvuse ja mõistliku tasakaalu programmi eri eesmärkide vahel.
- (32) Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga (edaspidi „EMP leping“) nähakse ette koostöö tervise valdkonnas ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Euroopa Majanduspiirkonnas osalevate Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikide (edaspidi „EFTA/EMP riigid“) vahel. Samuti tuleks ette näha programmis osalemise võimalus teistele riikidele, eelkõige ühenduse naaberriikidele, Euroopa Liidu liikmelisust taotlevatele riikidele, kandidaatriikidele ja ühinevatele riikidele, võttes arvesse võimalust, et muudes riikides eksisteerivad terviseriskid võivad avaldada mõju ka ühendusesiseselt.
- (33) Programmi eesmärkide saavutamisele kaasaaitamiseks tuleks hõlbustada vajalike suhete loomist programmis mitteosalevate kolmandate riikidega, võttes arvesse kõnealuste riikide ja ühenduse vahel sõlmitud asjakohaseid lepinguid. See võib hõlmata kolmandate riikide poolt täideviidavaid tegevusi, mis täiendavad programmi raames rahastatavaid meetmeid ühist huvi pakkuvates valdkondades, kuid ei tohiks hõlmata rahalist toetust programmi raames.
- (34) On asjakohane arendada koostööd asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, näiteks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja selle spetsialiseeritud asutustega, eelkõige Maailma Terviseorganisatsiooniga, samuti Euroopa Nõukogu ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooniga, pidades silmas programmi tervise-meetmete tõhususe ja tulemuslikkuse suurendamist ühenduse ja rahvusvahelisel tasandil ning võttes arvesse eri organisatsioonide suutlikkust ja ülesandeid.
- (35) Programmi eesmärkide edukas rakendamine peaks tuginema iga-aastastes tööplaanides sisalduvate teemade heal kajastamisel, asjakohaste meetmete valimisel ja projektide rahastamisel, mille kõikide puhul on kehtestatud asjakohane seire- ja hindamiskord, ning korrapärasel seirel ja hindamisel, sealhulgas sõltumatud välishindamised, mis peaksid mõõtma meetmete mõju ja näitama nende panust programmi üldeesmärkide saavutamisel. Programmi hindamisel tuleks arvesse võtta asjaolu, et programmi eesmärkide saavutamine võib nõuda programmi kestusest pikemat ajavahemikku.
- (36) Iga-aastased tööplaanid peaksid hõlmama programmist kõigi erinevate rahastamismehhanismide, sh pakkumiskutsete kaudu rahastatavaid peamisi prognoositavaid tegevusi.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

(37) Kuna käesoleva otsuse eesmäärke ei suuda liikmesriigid küsimuste riigiülese loomuse tõttu piisavalt saavutada ning seetõttu on neid põhjusel, et ühenduse tegevus on kodanike tervise ja turvalisuse kaitsmisel riigisisest tegevusest potentsiaalselt tõhusam ja tulemuslikum, parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(38) Vastavalt asutamislepingu artiklile 2, milles sätestatakse meeste ja naiste võrdsuse põhimõtte ühenduses, ning kooskõlas artikli 3 lõikega 2, mille kohaselt on ühenduse eesmärk meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamine ja võrdõiguslikkuse edendamine kõikide ühenduse meetmete, sealhulgas tervisekaitse kõrge taseme saavutamiseks võetavate meetmete puhul, peaksid kõik programmi eesmärgid ja meetmed aitama parandada arusaamist meeste ja naiste vastavatest tervisega seotud vajadustest ja tervist käsitlevatest lähenemisviisidest ning aitama kaasa nende vajaduste ja tervist käsitlevate lähenemisviiside tunnustamisele.

(39) On asjakohane tagada üleminek käesoleva programmi ja eelmise programmi vahel, mida see asendab, eriti mitmeaastaste korralduslike meetmete, nagu tehnilise ja haldusabi rahastamise jätkumine. Alates 1. jaanuarist 2014 peaksid tehnilise ja haldusabi eraldised katma vajaduse korral kulud, mis on seotud 2013. aasta lõpuks lõpule viimata meetmete haldamisega.

(40) Käesolev otsus asendab otsuse nr 1786/2002/EÜ. Nimetatud otsus tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Programmi kehtestamine

Käesolevaga kehtestatakse ühenduse teine tervisevaldkonna tegevusprogramm (2008–2013), mis hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2008 kuni 31. detsembrini 2013 (edaspidi „programm“).

Artikkel 2

Ülesanne ja eesmärgid

1. Programm täiendab ja toetab liikmesriikide poliitikat, annab sellele lisaväärtust ning aitab kaasa solidaarsuse ja heaolu suurendamisele Euroopa Liidus, kaitstes ja edendades inimeste

tervist ja turvalisust ning parandades rahvatervist.

2. Lisas esitatud meetmete abil püütakse saavutada järgmisi eesmäärke:

— kodanike tervisekaitse parandamine;

— tervise edendamine, sealhulgas tervisest tingitud ebavõrdsuse vähendamine;

— tervisealase teabe ja teadmiste loomine ja levitamine.

Esimeses lõigus osutatud meetmed toetavad võimaluse korral peamiste haiguste ennetamist ja aitavad kaasa nende esinemissageduse ning nende põhjustatud haigestumiste ja surmajuhtumite vähendamisele.

Artikkel 3

Rahastamine

1. Rahastamispakett programmi rakendamiseks artiklis 1 nimetatud ajavahemikul on 321 500 000 eurot.

2. Iga-aastased eraldised määravad eelarvepädevad institutsioonid finantsraamistiku piires.

Artikkel 4

Rahaline toetus

1. Ühenduse rahaline toetus ei ületa järgmisi tasemeid:

a) 60 % kuludest meetme puhul, mille eesmärk on aidata kaasa programmi mõne eesmärgi saavutamisele, välja arvatud erilise kasulikkuse juhud, mille puhul ühenduse toetus võib olla kuni 80 %, ning

b) 60 % sellise mittetulundusliku ning tööstus-, kaubandus- ja ärihuvidest või muudest vastandlikest huvidest sõltumatu valitsusvälise asutuse või erivõrgustiku tegevuskuludest, millel on liikmeid vähemalt pooltes liikmesriikides, mille geograafiline ulatus on tasakaalustatud ja mis püüab saavutada oma tegevuse peamise sihina üht või mitut programmi eesmärki, kui selline toetus on vajalik nende eesmärkide elluviimiseks. Erilise kasulikkuse juhtudel võib ühenduse toetus olla kuni 80 %.

2. Lõike 1 punktis b sätestatud valitsusvälistele asutustele ja erivõrgustikele antava rahalise toetuse pikendamisel võib loobuda järkjärgulise vähendamise põhimõttest.

3. Kui see on taotletava eesmärgi olemuse tõttu vajalik, võib ühenduse rahaline toetus hõlmata ühenduse ja ühe või mitme liikmesriigi poolset ühist rahastamist või ühenduse ja muude osalevate riikide pädevate asutuste poolset ühist rahastamist. Sel juhul on ühenduse toetus kuni 50 %, välja arvatud erilise kasulikkuse juhud, mille puhul ühenduse toetus on kuni 70 %. Ühenduse toetust võib anda avaliku sektori asutusele või valitsusvälisele asutusele, mis on mittetulundusühing ning ei esinda valdkonna, kommerts-, äri- ega muid vastandlike huvisid, mille põhieesmärk ühtib programmi ühe või mitme eesmärgiga ning mille on läbipaistva menetluse abil määranud liikmesriik või asjaomane pädev asutus ja kinnitanud komisjon.

4. Ühenduse rahalist toetust võib anda ka ühekordse maksena või kindlasummaliste maksetena, kui see sobib asjaomaste meetmete olemusega. Selliste rahaliste toetuste suhtes ei kohaldata lõigetes 1 ja 3 sätestatud maksimaalseid protsendimäärasid, kuid kaasrahastamine on siiski nõutav.

Artikkel 5

Tehniline ja haldusabi

1. Programmi rahaeraldised võivad hõlmata ka ettevalmistuste, seire, kontrolli, auditeerimise ja hindamise kulusid, kui need tegevused on vajalikud otseselt programmi haldamiseks ja selle eesmärkide täitmiseks, eelkõige teadusuuringud, kohtumised, teavitamis- ja avaldamistegevus, samuti teabevahetusega tegelevate informaatikavõrgustike kulusid ning kõiki muid tehnilise ja haldusabi kulusid, mis komisjonil programmi haldamisel võivad tekkida.

2. Rahaeraldised võivad hõlmata ka tehnilise ja haldusabi kulusid, mis on vajalikud programmi ja otsuse nr 1786/2002/EÜ kohaselt vastu võetud meetmete vahelise ülemineku tagamiseks. Vajaduse korral võib selliste kulude katteks

tehtavaid eraldisi eelarvesse kirjendada ka pärast 2013. aastat, et oleks võimalik hallata meetmeid, mis 31. detsembriks 2013 ei ole veel lõpule viidud.

Artikkel 6

Rakendusmeetodid

Artiklis 2 sätestatud ülesande ja eesmärkide täitmiseks võetavate meetmete puhul kasutatakse täiel määral olemolevaid rakendusmeetodeid, sealhulgas eelkõige:

a) otsest või kaudset tsentraliseeritud rakendamist komisjoni poolt ning

b) vajaduse korral ühist haldamist koostöös rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Artikkel 7

Programmi rakendamine

1. Komisjon tagab tihedas koostöös liikmesriikidega programmis sätestatud meetmete rakendamise vastavalt artiklitele 3 ja 8.

2. Komisjon ja liikmesriigid võtavad oma pädevuse piires asjakohaseid meetmeid, et tagada programmi tõhus rakendamine ning töötada ühenduse ja liikmesriikide tasandil välja mehhanismid, mis aitavad programmi eesmarke saavutada. Nad tagavad asjakohase teabe esitamise programmiga toetatavate meetmete kohta ja asjakohase osaluse.

3. Programmi eesmärkide saavutamiseks teeb komisjon liikmesriikidega tihedat koostööd, et:

a) saavutada andmete ja teabe võrreldavus ning tervist käsitlevate andme- ja teabevahetussüsteemide ja -võrgustike kokkusobivus ning koostalitlusvõime ning

b) tagada vajalik koostöö ja teabevahetus Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega ja muude asjaomaste ELi ametitega, et optimeerida ühenduse rahaliste vahendite kasutamist.

4. Programmi rakendamisel tagab komisjon koos liikmesriikidega selle vastavuse kõikidele asjakohastele isikuandmete kaitse suhtes kehtivatele õigusnormidele ning võtab selliste andmete konfidentsiaalsuse ja kaitstuse tagamiseks vajaduse korral kasutusele vastavad mehhanismid.

Artikkel 8

Rakendusmeetmed

1. Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed võetakse vastu vastavalt artikli 10 lõikes 2 osutatud menetlusele ja need on seotud järgmiste küsimustega:

a) programmi rakendamise iga-aastane tööplaan, milles määratakse kindlaks:

i) prioriteetidid ja võetavad meetmed, samuti rahaliste vahendite jaotus;

ii) ühenduse rahalise toetuse osakaalu kriteeriumid, sealhulgas kriteeriumid hindamiseks, kas tegemist on erilise kasulikkuse juhuga;

iii) artiklis 9 osutatud ühisstrateegiate ja -meetmete rakendamise kord;

b) programmi meetmete rahalise toetusega seotud valiku-, rahastamis- ja muud kriteeriumid vastavalt artiklile 4.

2. Kõik muud käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed võetakse vastu vastavalt artikli 10 lõikes 3 osutatud menetlusele.

Artikkel 9

Ühisstrateegiad ja -meetmed

1. Inimtervise kaitse kõrge taseme tagamiseks kõikide ühenduse poliitikavaldkondade ja tegevuste kindlaksmääramisel ja rakendamisel ning terviseküsimuste teistesse poliitikavaldkondadesse integreerimise edendamiseks võib programmi eesmärke ellu viia ühisstrateegiate ja ühismetmete abil, luues seoseid asjakohaste ühenduse programmide, meetmete ja rahaliste vahendite vahel.

2. Komisjon tagab programmi optimaalse sünergia muude ühenduse programmide, meetmete ja rahaliste vahenditega.

Artikkel 10

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi „komitee”).

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõike 3 tähenduses kehtestatakse kaks kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 11

Kolmandate riikide osalemine

Programmis võivad osaleda:

a) EFTA/EMP riigid EMP lepingus sätestatud tingimustel ja

b) kolmandad riigid, eelkõige riigid, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa naabruspoliitikat, Euroopa Liidu liikmelisust taotlevad riigid, kandidaatriigid, ühinevad riigid ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kaasatud Lääne-Balkani riigid vastavalt tingimustele, mis on sätestatud asjaomastes kahe- või mitmepoolsetes lepingutes, millega on kehtestatud nende ühenduse programmides osalemise üldpõhimõtted.

Artikkel 12

Rahvusvaheline koostöö

Programmi rakendamisel soodustatakse suhteid ja koostööd kolmandate riikidega, kes programmis ei osale, ja asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, eriti Maailma Terviseorganisatsiooniga.

Artikkel 13

Seire, hindamine ja tulemuste levitamine

1. Komisjon jälgib tihedas koostöös liikmesriikidega programmi meetmete rakendamist, pidades silmas programmi eesmärke. Komisjon annab igal aastal komiteele aru kõikide programmi kaudu rahastatud meetmete ja projektide kohta ning teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

2. Liikmesriigid annavad komisjoni taotluse korral, mis väldib liikmesriikide halduskoormuse ebaproportsionaalset suurenemist, mis tahes kättesaadavat teavet programmi rakendamise ja mõju kohta.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele:

a) hiljemalt 31. detsembriks 2010 sõltumatute välisekspertide vahelhindamise aruande, mis käsitleb programmi eesmärkide seisukohast saavutatud tulemusi, programmi rakendamise kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid aspekte ning samuti selle järjekindlust ja täiendavust seoses muude asjakohaste ühenduse programmide, meetmete ja rahaliste vahenditega. Aruanne võimaldab eelkõige hinnata meetmete mõju kõikidele riikidele. Aruanne sisaldab põhiliste järelduste kokkuvõtet ning sellele on lisatud komisjoni märkused;

b) hiljemalt 31. detsembriks 2011 teatise programmi jätkamise kohta;

c) hiljemalt 31. detsembriks 2015 sõltumatute välisekspertide järeelhindamise aruande, mis hõlmab programmi rakendamist ja tulemusi.

4. Komisjon avaldab käesoleva otsuse kohaselt võetud meetmete tulemused ja tagab nende levitamise.

Artikkel 14

Kehtetuks tunnistamine

Otsus nr 1786/2002/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2008.

Komisjon võtab vastu otsuse nr 1786/2002/EÜ alusel vastu võetud meetmetelt programmi alusel teostatavatele meetmetele ülemineku tagamiseks vajaliku halduskorra.

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Strasbourg, 23. oktoober 2007

Euroopa Parlamendi nimel

president

H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel

eesistuja

M. LOBO ANTUNES

LISA

Artikli 2 lõikes 2 osutatud meetmed

1. Kodanike tervisekaitse parandamine
  - 1.1. Kodanike kaitsmine terviseriskide eest
    - 1.1.1. Töötada välja strateegiad ja mehhanismid nakkushaiguste ja mittenakkuslike haigustega seotud terviseriskide ning füüsilistest, keemilistest või bioloogilistest allikatest tulenevate terviseriskide, sh nende tahtliku tekitamise ennetamiseks, nende kohta teabe vahetamiseks ning neile reageerimiseks; võtta meetmeid eesmärgiga tagada kõrgetasemelise diagnostika alane koostöö liikmesriikide laborite vahel; toetada nende olemasolevate laborite tegevust, kes teevad ühenduse jaoks olulist tööd; töötada ühenduse referentlaborite võrgustiku loomise suunas.
    - 1.1.2. Toetada ennetus-, vaksineerimis- ja immuniseerimisstrateegiade arendamist; täiustada koostöövorme, võrgustikke, abivahendeid ja andmeedastussüsteeme, mis on seotud immuunsustausta ja kõrvaltoimete seirega.
    - 1.1.3. Arendada riskijuhtimise suutlikkust ja korda; parandada tegevuse planeerimist ja valmisolekut tervist ohustavateks hädaolukordadeks, kaasa arvatud valmisolek ELi ja rahvusvaheliste organisatsioonide kooskõlastatud sekkumiseks tervist ohustavates hädaolukordades; arendada riskist teavitamise ja vastumeetmete üle konsulteerimise menetlusi.
    - 1.1.4. Edendada koostööd ning olemasoleva reageerimissuutlikkuse ja olemasolevate reageerimisvahendite täiustamist, hõlmates ka kaitsevahendeid, isolatsiooniruume ja teisaldatavaid laboreid, mis on vajalikud hädaolukorras kiiresti tegutsemiseks.
    - 1.1.5. Töötada välja strateegiad ja menetlused üldiste situatsiooniplaanide ja konkreetsete tervist ohustavate hädaolukordade lahendamise plaanide ning nende liikmesriikidevahelise koostöövõime väljatöötamiseks, tõhustamiseks, hindamiseks ja täiendamiseks ning harjutuste ja katsetuste korraldamiseks.
  - 1.2. Kodanike turvalisuse parandamine
    - 1.2.1. Toetada ja laiendada teaduslikku nõustamist ja riskihindamist, edendades riskide varast avastamist; analüüsida riskide võimalikku mõju; vahetada ohutegurite ja nendega kokkupuutumisega seotud teavet; edendada integreeritud ja ühtlustatud lähenemisviise.
    - 1.2.2. Aidata parandada inimpäritoluga organite ja ainete, vere ja verepreparaatide ohutust ja kvaliteeti; edendada nende kättesaadavust, jälgitavust ja meditsiinis kasutatavust, austades samas asutamislepingu artikli 152 lõikes 5 sätestatud liikmesriikide vastutust.
    - 1.2.3. Edendada meetmeid, millega parandatakse patsiendi ohutust kvaliteetse ja turvalise arstiabi abil, kaasa arvatud seoses antibiootikumiresistentsuse ja haiglanakkustega.
2. Tervise edendamine
  - 2.1. Tervislikuma eluviisi edendamine ning tervisest tingitud ebavõrdsuse vähendamine
    - 2.1.1. Edendada tervena elatud aastate arvu suurendamist ja tervena vananemisega seotud algatusi; toetada meetmeid, mille abil edendatakse ja uuritakse tervise mõju tööviljakusele ja tööturul osalemisele panusena Lissaboni eesmärkide saavutamise suunas; toetada meetmeid, et uurida teiste poliitikate mõju tervisele.
    - 2.1.2. Toetada algatusi, mille abil saab teha kindlaks liikmesriikides ja nende vahel tervisest, sealhulgas soolistest erinevustest tingitud ebavõrdsuse põhjused, ning algatusi, mis võimaldavad nimetatud ebavõrdsust käsitleda ja seda vähendada, et suurendada majanduslikku jõukust ja ühtekuuluvust; edendada investeerimist tervisesse koostöös ühenduse muude poliitikavaldkondade ja fondidega; suurendada riiklike tervishoiusüsteemide vahelist solidaarsust, toetades koostööd piiriülese tervishoiu ning patsientide ja tervishoiutöötajate liikuvuse valdkonnas.
  - 2.2. Tervislikuma eluviisi edendamine ning peamiste haiguste ja vigastuste vähendamine tervise determinantidele suunatud tegevuse abil
    - 2.2.1. Mõjutada tervise determinante füüsilise ja vaimse tervise edendamise ja parandamise eesmärgil, luues keskkonna, mis toetab tervislikke eluviise ja haiguste ennetamist; võtta meetmeid selliste võtmetegurite mõjutamiseks nagu toitumine, füüsiline aktiivsus ja seksuaalne tervis, samuti sõltuvust tekitavate tegurite mõjutamiseks (tubakas, alkohol, ebaseaduslikud narkootilised ained ja sobimatult kasutatavad ravimid), keskendudes võtmetähtsusega taustateguritele nagu haridus ja töökoht ning elutsüklil tervikuna.

- 2.2.2. Edendada meetmeid, mille eesmärgiks on ennetada peamisi haigusi, mis moodustavad märkimisväärse osa ühenduse üldisest haiguskoormusest, ja haruldasi haigusi, mille puhul ühenduse tegevus võib nende determinantide käsitlemisega pakkuda riiklike abinõudega võrreldes olulist lisaväärtust.
- 2.2.3. Tegeleda laiemate keskkonna determinantide, muu hulgas siseõhu kvaliteedi, mürgiste kemikaalidega kokupuutumise (kui neid ei käsitleta muudes ühenduse algatustes) ja sotsiaal-majanduslike determinantide tervisemõjuga.
- 2.2.4. Edendada meetmeid, et aidata vähendada õnnetuste ja vigastuste arvu.
3. Tervisealase teabe ja teadmiste loomine ja levitamine
- 3.1. Teadmiste ja parimate tavade vahetamine
- 3.1.1. Vahetada teadmisi ja parimaid tavasid programmi reguleerimisalasse kuuluvate terviseküsimumuste osas.
- 3.1.2. Toetada koostööd, et edendada parimate tavade rakendamist liikmesriikides, sealhulgas toetades Euroopa referentvõrgustikke, kui see on asjakohane.
- 3.2. Tervisealase teabe kogumine, analüüsimine ja levitamine
- 3.2.1. Jätkata jätkusuutliku terviseesiresüsteemi väljatöötamist, millel oleksid võrreldavate andmete ja teabe kogumise mehhanismid ja asjakohased näitajad; tagada ühenduse algatuste asjakohane koordineerimine ja jätkumeetmed seoses vähiregistritega, mis tuginevad muu hulgas vähktõve sõeluuringuid käsitleva nõukogu 2. detsembri 2003. aasta soovitusel⁽¹⁾ rakendamise käigus kogutud andmetele; koguda andmeid terviseseisundi ja -poliitikate kohta; töötada ühenduse statistikaprogrammi abil välja selle süsteemi statistikat puudutav osa.
- 3.2.2. Arendada analüüsi ja levitamise mehhanisme, mis hõlmavad muu hulgas ühenduse tervisearuandeid, terviseportaali ja konverentse; anda teavet kodanikele, sidusrühmadele ja poliitika kujundajatele; arendada konsultatsioonimehhanisme ja osalusprotsesse; koostada regulaarselt aruandeid terviseseisundi kohta Euroopa Liidus, mis põhinevad kõikidel andmetel ja näitajatel ning hõlmavad ka kvalitatiivset ja kvantitatiivset analüüsi.
- 3.2.3. Pakkuda analüüsi ja tehnilist abi programmi reguleerimisalaga seotud tegevussuundade või õigusaktide väljatöötamise või rakendamise toetamiseks.

⁽¹⁾ ELT L 327, 16.12.2003, lk 34.

KOLMEPOOLNE AVALDUS ÜHENDUSE TEISE TEGEVUSPROGRAMMI KOHTA RAHVATERVISE VALDKONNAS (2008–2013)

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon

- on arvamisel, et ühenduse teise tervisevaldkonna tegevusprogrammi (2008–2013) täielikuks rakendamiseks tuleb sellele tagada rahalised vahendid;
- tulevad meelde institutsioonidevahelise kokkuleppe artiklit 37, mis käsitleb eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist⁽¹⁾ ja mille kohaselt eelarvepädevad institutsioonid ja komisjon kohustuvad mitte üle 5 % kõrvale kalduma ette nähtud summast, välja arvatud juhul, kui tegemist on uute objektiiivsete ja püsivate asjaoludega, mida on selgesõnaliselt põhjendatud. Sellistest asjaoludest tingitud summa suurenemine peab jääma asjaomase rubriigi puhul kehtiva ülemmäära piiresse;
- kinnitavad oma valmisolekut hinnata aastaelarve koostamise menetluse käigus mõistlikult tervishoiu-programmi konkreetseid vajadusi ja asjaolusid.

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

KOMISJONI AVALDUS

1. Komisjon avaldas 24. mail 2006 muudetud ettepaneku ühenduse teise tegevusprogrammi kohta tervisevaldkonnas (2007–2013).⁽¹⁾ Artiklis 7 tehti ettepanek kehtestada ajavahemikuks 2007–2013 selle programmi rahastamise lähtesummaks 365,6 miljonit eurot.
2. Viivituste tõttu seadusandlikus menetluses teatas komisjon 23. märtsil 2007 eelarvepädevatele institutsioonidele, et tervisevaldkonna uue programmi algus lükatakse edasi 2008. eelarveaastasse.⁽²⁾ Sellest tulenevalt oleks vaja tervisevaldkonna uuele programmile aastateks 2008–2013 ette nähtud summat kohandada 321,5 miljonile eurole.
3. 44,1 miljonit eurot kasutatakse ära 2007. eelarveaastal rahvatervise valdkonna praeguse programmi⁽³⁾ raames, et tagada rahvatervise valdkonna meetmete maksimaalne järjepidevus. Seega on ajavahemikku 2007–2013 hõlmavate rahvatervise valdkonna programmide alusel rahastatavatele meetmetele ettenähtud summa kokku 365,6 miljonit eurot.

⁽¹⁾ KOM(2006) 234.

⁽²⁾ KOM(2007) 150.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta otsus 1786/2002/EÜ, millega võetakse vastu ühenduse tegevusprogramm rahvatervise valdkonnas (aastateks 2003–2008) (EÜT L 271, 9.10.2002, lk 1).

II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

9. november 2007,

millega kehtestatakse elektriga või gaasiga töötavatele soojuspumpadele või gaasiga töötavatele absorptsioon-soojuspumpadele ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri K(2007) 5492 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2007/742/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrust (EÜ) nr 1980/2000 ühenduse muudetud ökomärgise andmise süsteemi kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõike 1 teist lõiku ja V lisa punkti 2 kuuendat lõiku,

olles nõu pidanud Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjoniga,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 1980/2000 kohaselt võib ökomärgise anda tootele, mille omadused võimaldavad sellel märkimisväärselt mõjutada kõige tähtsamate keskkonnaaspektide parandamist.
- (2) Määruses (EÜ) nr 1980/2000 on sätestatud, et ökomärgise andmise erikriteeriumid, mis sätestatakse Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjoni poolt koostatud kriteeriumide alusel, kehtestatakse tooterühmade kaupa.
- (3) Ökoloogilised kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded peaksid kehtima kolm aastat.
- (4) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1980/2000 artikli 17 alusel asutatud komitee arvamusega,

Artikkel 1

Tooterühma „elektriga või gaasiga töötavad soojuspumpad või gaasiga töötavad absorptsioon-soojuspumpad” kuuluvad soojuspumpad, mis suudavad muuta õhus, maapinnas või vees oleva energia kasulikuks soojuseks, mida kasutatakse ruumide kütmiseks või jahutamiseks. „Soojuspump” on seade või seadmete komplekt, mille tootja või importija tarnib edasimüüjale, jaemüüjale või paigaldajale. Tarnimine võib hõlmata või mitte hõlmata jahutusradiaatori või soojusallika pool asuvate tsirkulatsioonipumpade tarnimist, kuid kasutusteguri (COP) arvutamisel tuleb arvestada tsirkulatsioonipumpade energiatarbimist vastavalt standardiga EN14511:2004 kehtestatud metoodikale (kui tootja ei saa andmeid esitada, kasutatakse vaikeväärtusi). Gaasiga töötavate absorptsioon-soojuspumpade puhul kasutatakse standardiga EN12309-2:2000 kehtestatud metoodikat.

Tooterühm hõlmab ainult elektri või gaasiga töötavaid soojuspumpasid või gaasiga töötavaid absorptsioon-soojuspumpasid, mille maksimaalne soojendusvõimsus on 100 kW.

Tooterühma „elektri või gaasiga töötavad soojuspumpad või gaasiga töötavad absorptsioon-soojuspumpad” ei kuulu järgmised tooted:

- a) soojuspumpad, mida kasutatakse ainult tarbevee soojendamiseks;

⁽¹⁾ EÜT L 237, 21.9.2000, lk 1.

- b) soojuspumbad, mis suudavad ainult hoonest soojuse eemaldada ja viia selle õhku, maapinda või vette, jahutades sel viisil ruume.

Artikkel 2

Määruse (EÜ) nr 1980/2000 kohaselt ökomärgise saamiseks peab soojuspump kuuluma tooterühma „elektri või gaasiga töötavad soojuspumbad või gaasiga töötavad absorptsioon-soojuspumbad” ning vastama kõikidele käesoleva otsuse lisas sätestatud kriteeriumidele.

Artikkel 3

Haldusotstarbel antakse tooterühmale „elektri või gaasiga töötavad soojuspumbad või gaasiga töötavad absorptsioon-soojuspumbad” koodnumber 31.

Artikkel 4

Tooterühma „elektriga või gaasiga töötavad soojuspumbad või gaasiga töötavad absorptsioon-soojuspumbad” suhtes kohaldatavad ökoloogilised kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad kuni 9. novembrini 2010.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 9. november 2007

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Stavros DIMAS

LISA

ÖKOLOOGILISED KRITERIUMID**Kriteeriumide eesmärgid**

Käesolevate kriteeriumide eesmärk on vähendada elektri või gaasiga töötavate soojuspumpade või gaasiga töötavate absorptsioon-soojuspumpade tootmise, kasutamise ja kasutuselt kõrvaldamise keskkonnamõjusid. Siia kuuluvad:

- hoonete kütmise ja/või kütmise/jahutamise tõhusus;
- hoonete kütmise ja/või kütmise/jahutamise keskkonnamõju vähendamine;
- ohtlike ainete kasutamise seoses keskkonnale või inimeste tervisele avalduvate ohtude vähendamine või tõkestamine;
- kliendile ja paigaldajale soojuspumpa ja selle tõhusat kasutamist käsitleva teabe andmise tagamine.

Kriteeriumid on sätestatud tasemetel, mis soodustavad vähese keskkonnamõjuga soojuspumpade märgistamist.

Hindamis- ja kontrollinõuded

Soojuspumpade hindamiseks ja kontrollimiseks võib taotleja rühmitada soojuspumpad „põhimudeliteks”. Põhimudelid määratletakse seadmete kaupa, mille soojuskasutus ja toimimine on põhimõtteliselt samad ning mille põhikomponendid, konkreetselt ventilaatorid, poolid, kompressorid ja mootorid on samad või võrreldavad.

Konkreetsed hindamis- ja kontrollinõuded on esitatud pärast iga kriteeriumit.

Vajadusel võib iga kriteeriumi jaoks kehtestatud katsemeetodite ja standardite asemel kasutada muid katsemeetodeid ja standardeid, kui taotlust hindav pädev asutus on kinnitanud nende samaväärsuse.

Kui taotlejalt nõutakse kinnitusi, dokumente, analüüse, katsearuandeid või muid kriteeriumidele vastavust kinnitavaid tõendeid, võivad need vastavalt vajadusele pärineda taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt jne.

Vajadusel võivad pädevad asutused nõuda täiendavaid dokumente või teostada sõltumatut kontrolli.

Pädevatel asutustel soovitatakse taotluste hindamisel ja kriteeriumidele vastavuse kontrollimisel arvestada tunnustatud keskkonnajuhtimiskavade, näiteks EMAS või ISO 14001 rakendamist.

(Märkus: kõnealuste keskkonnajuhtimiskavade rakendamist ei nõuta).

Lisaks peab müra ja tõhusust hindav katselabor vastama standardile EN-ISO/IEC 17 025:2005. Labor peab olema sõltumatu ja akrediteeritud tegema katseid vastavalt asjakohastele katsemeetoditele. Kui taotleja asukohariigis puudub katsete tegemiseks akrediteeritud labor, võib kasutada muid laboreid. Sellisel juhul peab labor olema sõltumatu ja pädev.

Teadmiseks:

Kasutustegur (COP) on soojustootmise ja elektri- või gaasitarbimise suhe konkreetse soojusallika ja väljundtemperatuuri puhul.

Energiatõhususe tegur (EER) on külmatootmise ja elektri- või gaasitarbimise suhe konkreetse soojusallika ja väljundtemperatuuri puhul.

Primaarenergia tegur (PER) saadakse järgmiselt: $COP \times 0,40$ (või $COP/2,5$) elektriga töötavate soojuspumpade puhul ja $COP \times 0,91$ (või $COP/1,1$) gaasiga töötavate soojuspumpade või absorptsioon-soojuspumpade puhul, kusjuures 0,40 on Euroopa keskmine elektritootmistõhusus, sh jaotusvõrgukaod, ja 0,91 on Euroopa gaasi kasutamise tõhusus, sh jaotuskaod vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprill 2006. aasta direktiivile 2006/32/EÜ, mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/76/EMÜ. (!)

(!) ELT L 114, 27.4.2006, lk 64.

1. Tõhusus kütmissrežiimis (COP)

Soojuspumba tõhusus peab ületama järgmisi kasutustegurile (COP) ja primaarenergia tegurile (PER) esitatavaid nõudeid.

Soojuspumba tüüp: soojusallikas/ jahutusradiaator	Välisseade [°C]	Siseseade [°C]	Min. COP	Min. COP	Min. PER
			Elektriline soojuspump	Gaasiga töötav soojuspump	
õhk/õhk	Sisendis kuival termomeetril: 2 Sisendis märjal termomeetril: 1	Sisendis kuival termomeetril: 20 Sisendis märjal termomeetril: 15 max	2,90	1,27	1,16
õhk/vesi	Sisendis kuival termomeetril: 2 Sisendis märjal termomeetril: 1	Sisendtemperatuur: 30 Väljundtemperatuur: 35	3,10	1,36	1,24
		Sisendtemperatuur: 40 Väljundtemperatuur: 45	2,60	1,14	1,04
soolane vesi/ õhk	Sisendtemperatuur: 0 Väljundtemperatuur: - 3	Sisendis kuival termomeetril: 20 Sisendis märjal termomeetril: 15 max	3,40	1,49	1,36
soolane vesi/ vesi	Sisendtemperatuur: 0 Väljundtemperatuur: - 3	Sisendtemperatuur: 30 Väljundtemperatuur: 35	4,30	1,89	1,72
		Sisendtemperatuur: 40 Väljundtemperatuur: 45	3,50	1,54	1,40
vesi/vesi	Sisendtemperatuur: 10 Väljundtemperatuur: 7	Sisendtemperatuur: 30 Väljundtemperatuur: 35	5,10	2,24	2,04
		Sisendtemperatuur: 40 Väljundtemperatuur: 45	4,20	1,85	1,68
vesi/õhk	Sisendtemperatuur: 15 Väljundtemperatuur: 12	Sisendis kuival termomeetril: 20 Sisendis märjal termomeetril: 15 max	4,70	2,07	1,88
	(veeringlusega soojusallikas) Sisendtemperatuur: 20 Väljundtemperatuur: 17	Sisendis kuival termomeetril: 20 Sisendis märjal termomeetril: 15 max	4,40	1,93	1,76

Hindamine ja kontroll. Katse tehakse kooskõlas standardiga EN 14 511:2004. Katse tegemisel peab kõnealune soojuspump töötama täisvõimsusel tabelis nimetatud tingimustel. Kõnealuse katse tegemiseks akrediteeritud sõltumatu katselabor kontrollib etteantud väärtusi. Soojuspumpade puhul, mis on sertifitseeritud Euroventi või DACHi sertifitseerimiskava või muu pädeva asutuse poolt heakskiidetud kava raames, ei pea sõltumatu labor täiendavalt kontrollima etteantud väärtustele vastavust. Katsearuanne lisatakse taotlusele.

2. Tõhusus jahutusrežiimis (EER)

Kui soojuspump töötab vastupidi ja seda saab kasutada jahutamiseks, peab soojuspumba tõhusus jahutusrežiimis ületama järgmisi energiatõhususe tegurile (EER) esitatavaid nõudeid.

Soojuspumba tüüp:	Välisseade [°C]	Siseseade [°C]	Min. EER	Min. EER	Min. PER
			Elektriline soojuspump	Gaasiga töötav soojuspump	
õhk/õhk	Sisendis kuival termomeetril: 35 Sisendis märjal termomeetril: 24	Sisendis kuival termomeetril: 27 Sisendis märjal termomeetril: 19	3,20	1,41	1,3
õhk/vesi	Sisendis kuival termomeetril: 35 Sisendis märjal termomeetril: -	Sisendtemperatuur: 23 Väljundtemperatuur: 18	2,20	0,97	0,9
		Sisendtemperatuur: 12 Väljundtemperatuur: 7	2,20	0,97	0,9

Soojuspumba tüüp:	Välisseade [°C]	Siseseade [°C]	Min. EER	Min. EER	Min. PER
			Elektriline soojuspump	Gaasiga töötav soojuspump	
soolane vesi/ õhk	Sisendtemperatuur: 30 Väljundtemperatuur: 35	Sisendis kuival termomeetril: 27 Sisendis märjal termomeetril: 19 max	3,30	1,45	1,3
soolane vesi/ vesi	Sisendtemperatuur: 30 Väljundtemperatuur: 35	Sisendtemperatuur: 23 Väljundtemperatuur: 18	3,00	1,32	1,2
		Sisendtemperatuur: 12 Väljundtemperatuur: 7	3,00	1,32	1,2
vesi/vesi	Sisendtemperatuur: 30 Väljundtemperatuur: 35	Sisendtemperatuur: 23 Väljundtemperatuur: 18	3,20	1,41	1,3
		Sisendtemperatuur: 12 Väljundtemperatuur: 7	3,20	1,41	1,3
vesi/õhk	Sisendtemperatuur: 30 Väljundtemperatuur: 35	Sisendis kuival termomeetril: 27 Sisendis märjal termomeetril: 19	4,40	1,93	1,8

Hindamine ja kontroll. Katse tehakse kooskõlas standardiga EN 14 511:2004; gaasiga töötavaid absorptsioon-soojuspumpasid katsetatakse vastavalt standardile EN 12309-2:2000. Katse tegemisel peab kõnealune soojuspump töötama täisvõimsusel tabelis täpsustatud tingimustel. Kõnealuse katse tegemiseks akrediteeritud sõltumatu katselabor kontrollib etteantud väärtusi. Soojuspumpade puhul, mis on sertifitseeritud Euroventi või DACHi sertifitseerimiskava või muu pädeva asutuse poolt heakskiidetud kava raames, ei pea sõltumatu labor täiendavalt kontrollima etteantud väärtustele vastavust. Katsearuanne lisatakse taotlusele.

3. Külmutusagens

Külmutusagensi globaalset soojenemist põhjustav potentsiaal (GWP) ei tohi ületada GWP väärtust > 2 000 saja aasta jooksul. Kui külmutusagensi GWP on väiksem kui 150, vähendatakse käesoleva lisa esimeses ja teises kriteeriumis sätestatud kasutustegurile (COP) ja primaarenergia tegurile (PER) kütmisrežiimis ning energiatõhususe tegurile (EER) jahutusrežiimis esitatavaid nõudeid 15 % võrra.

Asjaomased GWP-väärtused on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 842/2006 ⁽¹⁾ I lisas.

Hindamine ja kontroll. Taotlusele lisatakse tootes kasutatavate külmutusagensite nimed koos nende GWP-väärtusega vastavalt eespool nimetatud määrusele. Külmutusagensite GWP-väärtus saadakse, arvutades ühe kilogrammi gaasi soojenemist põhjustava potentsiaali ja ühe kilogrammi süsinikdioksiidi soojenemist põhjustava potentsiaali suhte 100 aasta kohta.

Fluoritud külmutusagensite GWP-väärtused on avaldatud valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma (IPCC) vastu võetud kolmandas hindamisaruandes 2001 (IPCC GWP-väärtused 100 aastaks). ⁽²⁾

Mittefluoritud külmutusagensite GWP-väärtused on avaldatud IPPC esimeses kliimamuutuste hinnangus 100 aastaks. ⁽³⁾

Külmutusagensite segude GWP-väärtused arvutatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 842/2006 I lisas esitatud valemile.

4. Teisene külmutusagens

(Märkus: ei kohaldata igat liiki kõnealusesse tooterühma kuuluvate soojuspumpade suhtes)

Teisene külmutusagens, soolane vesi või lisandid ei tohi olla ained, mida liigitatakse keskkonnaohtlikuks või tervistohustavaks, nagu on määratletud keskkonnaohte käsitlevas nõukogu direktiivis 67/548/EMÜ ⁽⁴⁾ ja selle muudatustes.

Hindamine ja kontroll. Taotlusele lisatakse kasutatud teiseste külmutusagensite nimed.

⁽¹⁾ ELT L 161, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ IPCC kolmas kliimamuutuste hinnang 2001. Valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma aruanne: <http://www.ipcc.ch/pub/reports.htm>

⁽³⁾ Climate Change, The IPCC Scientific Assessment, J.T. Houghton, G.J. Jenkins, J.J. Ephraums (ed.) Cambridge University Press, Cambridge (UK) 1990.

⁽⁴⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1.

5. Mõra

Helivõimsuse taset kontrollitakse ja tulemused kantakse teabelehele dB(A)-des.

Hindamine ja kontroll. Katsetamine toimub kooskõlas standardiga ENV-12 102. Katsearuanne lisatakse taotlusele.

6. Raskemetallid ja leegiaeglustid

Soojuspumpades või soojuspumbasüsteemides ei tohi kasutada kaadmiumi, pliid, elavhõbedat, kuuevalentset kroomi või leegiaeglusteid, st polübroomitud bifenüüle (PBB) või polübroomitud difenüüleetreid (PBDE) sisaldavaid leegiaeglusteid, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/95/EÜ⁽¹⁾ artiklis 4, võttes arvesse komisjoni otsuses 2005/618/EÜ,⁽²⁾ millega muudetakse direktiivi 2002/95/EÜ, sätestatud norme. Käesolevat leegiaeglusteid käsitlevat tingimust tuleb arvesse võtta kõnealuse direktiivi järgmistes kohandustes ja muudatustes, mis käsitlevad deca-BDE kasutamist.

Hindamine ja kontroll. Soojuspumba tootja allkirjastatud sertifikaat.

7. Paigaldajate koolitus

Taotleja tagab asjakohase koolituse paigaldajatele liikmesriikides, kus toodet turustatakse. Kõnealune koolitus hõlmab soojuspumba seadistamist ja paigaldamist ning tarbijate jaoks ettenähtud teabelehtede täitmist.

Hindamine ja kontroll. Taotlusele lisatakse kinnitus, milles kirjeldatakse pakutavat koolitust ja teatatakse koolituse toimumise koht.

8. Dokumentatsioon

Taotleja tagab soojuspumba tervikliku paigaldus-, hooldus- ja kasutusjuhendi olemasolu.

Hindamine ja kontroll. Hooldus-, paigaldus- ja kasutusjuhend esitatakse koos soojuspumbaga ja see peab vastama standardi EN378:2000 või selle uute versioonide nõuetele.

9. Varuosade olemasolu

Taotleja tagab varuosade olemasolu kümne aasta jooksul alates müügikuupäevast.

Hindamine ja kontroll. Koos taotlusega esitatakse kinnitus varuosade olemasolu kohta kümne aasta jooksul ning selgitus, kuidas varuosade olemasolu tagatakse.

10. Teabeleht

Taotleja tagab käesolevas lisas esitatud tühja „kliendi teabelehe” olemasolu müügikohtades, et anda klientidele soojuspumba kohta asjakohast teavet. Paigaldajatele tuleb teha kättesaadavaks käesolevas lisas esitatud täidetud „paigaldaja teabeleht”.

Taotleja varustab paigaldajad sobivate tööriistade, arvutiprogrammide ja juhistega, et pädevad paigaldajad saaksid arvutada selliseid soojuspumbasüsteemi toimimisinäitajad nagu hooajaline kasutegur, hooajaline energiatõhususe tegur, primaarenergia tegur ja süsinikdioksiidi heidete hulk aastas. Lisaks peab paigaldaja täitma kliendi teabelehe enne, kui klient seadme ostab.

Hindamine ja kontroll. Taotleja esitab täidetud „paigaldaja teabelehe” ja kirjeldab, kuidas ta kavatseb tagada selle kättesaadavuse paigaldajatele. Paigaldaja kirjeldab, kuidas ta kavatseb tagada teabelehe kättesaadavuse klientidele toote müügikohtades.

11. Ökomärgisel esitatav teave

Ökomärgise 2. lahtrisse kantakse järgmine tekst:

Käesolev toode on muudest soojuspumpadest:

— energiatõhusam

— väiksema mõjuga globaalsele soojenemisele

Toote pakendile kantakse järgmine tekst (või sellega võrdväärne tekst): „Lisateavet sellele tootele lilemärgi andmise kohta vt veebilehelt: <http://europa.eu.int/ecolabel>”

⁽¹⁾ ELT L 37, 13.2.2003, lk 19.

⁽²⁾ ELT L 214, 19.8.2005, lk 65.

Ökomärgisega soojuspumba ostujuhend

– kliendi teabeleht –

Hoiatus! Lugege enne ostu sooritamist

Soojuspumba tõhus toimimine on tagatud ainult juhul, kui süsteem on vastavuses hoone kütte- või jahutusnõuetega ja kliimavõõtmega, kus see paigaldatakse!

Pidage alati nõu pädeva paigaldajaga ning paluge tal täita käesolev teabeleht enne ostu sooritamist!

ELi ökomärgis on antud soojuspumba mudelitele, mis on energiatõhusamad ja väiksema keskkonnamõjuga

Käesoleva teabelehe täidab kvalifitseeritud paigaldaja, et anda teile teavet ja soovitusi teie koju enim sobiva soojuspumbasüsteemi kohta. Nii saate kõige paremini ära kasutada välisõhus, maapinnas või vees leiduvat soojusenergiat akumuleeriva tõhusa soojuspumbasüsteemi eeliseid.

Mõned süsteemid töötavad ka vastupidi ja neid saab kasutada jahutussüsteemidena, mis eemaldavad hoonest soojust ja paiskavad selle ümbritsevasse õhku. Mõnda süsteemi saab kasutada tarbevee soojendamiseks.

Soojuspumpasid saab kasutada koos enamiku küttesüsteemidega, sh radiaator-, õhk- ja põrandaküte, ning neid saab ühendada enamiku olemasolevate küttesüsteemidega, kui järgitakse allpool nimetatud ettevaatusabinõusid.

Hoonete soojuskadude ja päikese mõjul kuumenemise vähendamine

Kui elate üle kümne aasta vanuses hoones, saab kulusid vähendada, parandades enne soojuspumba valikut hoone isolatsiooni, et vähendada hoone soojuskadu või kui kavatsete soojuspumpa kasutada hoone jahutamiseks, siis selle kuumenemist. (Näiteks on väiksema soojuspumba paigaldamine hästiisoleeritud hoonesse tegelikult tõhusam). Kui järgite paigaldaja soovitusi parandada hoone isolatsiooni, peab ostetav soojuspump olema asjakohase suurusega.

Lisateabe saamiseks soojuskadude ja päikese mõjul kuumenemise vähendamise ja soojuspumpade paigaldamise kohta vt veebilehelt www.kyotoinhome.info

Soojuspumba paigaldamise teave ja soovitused

Kliendi nimi .....

Aadress .....

Hoone tüüp: ühepereelamu/kahepereelamu/ridamaja/korter

Ligikaudne ehitamise aeg:

1. Olemasoleva küttesüsteemi/hoone kirjeldus	
Kütuse liik	nafta/maagaas trassist/elekter/kivisüsi/balloonigaas/muu
Olemasolev küttesüsteem	radiaatorküte/õhkküte/põrandaküte/muu
Olemasoleva süsteemi minimaalne projekteeritud kütetemperatuur (°C)	
Praeguses seisukorras hoone küttevajadus aastas (kW) Praeguses seisukorras hoone jahutusvajadus aastas (kW)	
Olemasoleva süsteemi maksimaalne projekteeritud jahutustemperatuur (°C)	
Praeguses seisukorras hoone potentsiaalne kuumenemine päikese mõjul (kW)	

2. Hoone isolatsiooni parandamise soovitused	
Soojuskadude vähendamise meetmed	
Soojuskao vähenemine (kW):	
Kuumenemise vähendamise meetmed	
Kuumenemise vähenemine (kW):	

3. Soovitav soojuspumbasüsteem

Tootja esitatud andmete alusel ning arvestades teie elukohta tüüpi ja asukohta, soovime teie uue kütte-/jahutussüsteemi kohta järgmist:

Põhiküte	
Soojuspumba tootja	
Mudel	
Soojusallikas	maapind/vesi/õhk
Soojuskandja	radiaatorküte/õhkküte/põrandaküte/muu
Jahutusagensi liik ja GWP väärtus	looduslik/kunstlik
Soojendusvõimsus (kW)	
Soojustoodang/elektritarbimine	
Hooajaline tõhusus aasta jooksul	
Kas on võimalik saada kuuma vett koduseks tarbimiseks?	jah/ei
Lisaküte	
Tüüp	
Soojendusvõimsus (kW)	
Jahutus (vajadusel)	
Jahutusvõimsus (kW)	
Külmatoodang/elektritarbimine	
Energiavajadus ja CO₂ heited aastas	
Aastane energiatarbimine (kWh)	
Vastav süsinikdioksiidi heidete kogus (kg CO ₂):	
Kasutatud muundustegur:	

Paigaldaja allkiri .....

Kvalifikatsioon/läbitud kooolitus .....

Äriühing .....

Aadress .....

.....

Kuupäev .....

Ökomärgisega soojuspumba paigaldamisjuhend

– paigaldaja teabeleht –

Hoiatus! Lugege enne ostu sooritamist

Käesoleva soojuspumba tõhusaks toimimiseks peab pädev paigaldaja projekteerima küttesüsteemi, mis vastab hoone kütte-/jahutusvajadusele ja kliimavõõtmele ning paigaldama süsteemi vastavalt tootja juhistele

ELi ökomärgis on antud soojuspumba mudelitele, mis on energiatõhusamad ja väiksema keskkonnamõjuga

Soojuspumbad on väga tõhusad, sest nad kasutavad elektrienergiat üksnes maapinnas, vees või välisõhus oleva soojuse akumuleerimiseks. Mõned süsteemid töötavad ka vastupidi ja neid saab kasutada jahutussüsteemidena, mis eemaldavad hoonest soojuse ja paiskavad selle ümbritsevasse õhku. Käesoleval teabelehel esitatud teave aitab tagada soojuspumba eeliste ülekandmise kogumis- ja jaotussüsteemidesse ning on abiks kliendi teabelehe täitmisel, et selgitada soojuspumba valikut.

1. Tootja esitatavad miinimumandmed

Tootja	
Mudel	
Soojuskollektor	
Soojuskandja	
Soojendusvõimsus (kW)	
Jahutusvõimsus (kW)	
Kuuma veega varustamine	
Jahutusagensi liik	
Müratase (db (A))	
Varuosade olemasolu alates müügikuupäevast (aastates)	
Kasutustegur (küte)	
Sisend- ja väljundtemperatuurid (°C)	
Energiaõhususe tegur (jahutus)	
Sisend- ja väljundtemperatuurid (°C)	

Olemasoleva süsteemiga ühendamiseks tuleb valida soojuspump, mis sobib kõnealuse küttesüsteemiga, mis võib olla õhkkütte-, radiaatoritega kuumaveekütte- või põrandaküttesüsteem. Kuna väljundtemperatuur võib olla soojuspumbaga asendatava katla temperatuurist madalam, tuleb kindlaks teha, kuidas vähendada soojuskadu või päikeseenergia mõjul kuumenemist, et säilitada jaotussüsteem olemasolevates mõõtmetes.

Mõisted

Kasutustegur (COP) on soojustootmise ja elektritarbimise suhe konkreetse soojusallika ja väljundtemperatuuri puhul.

Energiatõhususe tegur (EER) on külmatootmise ja elektritarbimise suhe konkreetse soojusallika ja väljundtemperatuuri puhul.

Hooajaline kasutustegur (SCOP) on konkreetsetes kohas asuva soojuspumbasüsteemi keskmine kasutustegur kütteperioodi jooksul.

Hooajaline energiatõhususe tegur (SEER) on konkreetsetes kohas asuva soojuspumbasüsteemi keskmine kasutegur jahutusperioodi jooksul.

Primaarenergia tegur (PER) saadakse järgmiselt: $COP \times 0,40$ (või $COP/2,5$) elektrikompressoriga soojuspumpade puhul ja $COP \times 0,91$ (või $COP/1,1$) gaasikompressoriga soojuspumpade puhul, kusjuures 0,40 on Euroopa keskmine elektritootmistõhusus, sh jaotusvõrgukaod, ja 0,91 on Euroopa keskmine gaasi kasutamise tõhusus, sh jaotuskaod.

Tootja varustab teid arvutiprogrammide, tööriistade ja juhistega järgmiste arvutuste tegemiseks. Kliimat käsitlevad andmed peavad vastama hoone geograafilisele asukohale.

2. Hoone soojuskaod ja päikese mõjul kuumenemise vähendamine

Kui hoone on üle kümne aasta vana, on tõenäoliselt kasulikum parandada hoone isolatsiooni, et vähendada soojuskadu või hoone kuumenemist suvel otsese päikesekiirguse tõttu. Kui klient nõustub teie soovitud tegudega, peab süsteemi suurus vastama vähenenud soojuskaole või kuumenemisele.

Lisateabe saamiseks soojuskadude ja päikese mõjul kuumenemise vähendamise ja soojuspumpade paigaldamise kohta vt veebilehelt www.kyotoinhome.info

3. Soojuskadu ja küttesüsteemi seadistamine

Hoone soojuskadu arvutatakse vastavalt siseriiklikule tavale või kasutades sobivat kontrollitud arvutiprogrammi, mis põhineb soojuskadude arvutamisel Euroopa standardil EN 832. Saadud soojuskadu tuleks võrrelda ehitusalastes õigusaktides sätestatud kehtivate väärtustega. Olemasolevate hoonete puhul on üldiselt kasulikum viia isolatsioon kehtivate standarditega kooskõlla enne soojuspumba seadistamist vastavalt vähenenud soojuskaole.

Hooajaline kasutustegur ja küttesüsteemi energiatarbimine

Arvutustes võetakse arvesse järgmist:

- Kliima (välisõhu temperatuur)
- Välisõhu kavandatud temperatuur
- Maapinna temperatuuri muutused aasta jooksul (nii vertikaalsete kui ka horisontaalsete kollektoritega maakütte soojuspumbad)
- Soovitud temperatuur ruumides
- Veeküttesüsteemide temperatuuritase
- Aastane energiavajadus ruumide kütmiseks
- Aastane energiavajadus tarbevee soojendamiseks (vajadusel)

Primaarenergia tegur (PER) ja CO₂ heidete kogus aastas

Arvutustes võetakse arvesse elektri-/gaasitootmise keskmist tõhusust ja elektri/gaasi jaotusvõrgu kadusid. CO₂ heited ja sääst arvutatakse primaarenergia kasutamise alusel.

4. Kuumenemine päikeseenergia mõjul ja jahutussüsteemi seadistamine

Kui süsteemi saab kasutada ka jahutamiseks, arvutatakse hoone päikeseenergia mõjul kuumenemine vastavalt siseriiklikele tavadele või kontrollitud arvutiprogrammi kasutades. Saadud väärtusi võrreldakse ehitusalastes õigusaktides sätestatud kehtivate väärtustega. Olemasolevate hoonete puhul on üldiselt kasulikum vähendada päikese mõjul kuumenemist *enne* soojuspumba seadistamist vastavalt vähenenud kuumenemisele.

Hooajaline energiatõhususe tegur ja jahutussüsteemi energiatarbimine

Arvutustes võetakse arvesse järgmist:

- Kliima (välisõhu temperatuur)
- Välisõhu kavandatav temperatuur
- Maapinna temperatuuri muutused aasta jooksul (nii vertikaalsete kui ka horisontaalsete kollektoritega maakütte soojuspumbad)
- Soovitud temperatuur ruumides
- Veeküttesüsteemide temperatuuritase
- Aastane energiavajadus ruumide jahutamiseks

Primaarenergia tegur (PER) ja CO₂ heidete kogus aastas

Arvutustes võetakse arvesse elektri-/gaasitootmise keskmist tõhusust ja elektri/gaasi jaotusvõrgu kadusid. CO₂ heited ja sääst arvutatakse primaarenergia kasutamise alusel.

5. Paigaldajate ja puurijate koolitus

Enamikus liikmesriikides pakutakse asjakohaseid kursusi, kus paigaldajad saavad omandada vastava akrediteeritud siseriikliku või Euroopa kvalifikatsiooni. Samuti korraldavad tootjad kursusi enda seadmeid kasutades või teevad koostööd kohalike koolitusasutustega, et anda kõnealust teavet viimaste korraldatud kursuste osana.

Kuna maakütte soojuspumba paigaldamisel on teatud juhul vaja maapinda puurida vertikaalne puurauk, korraldatakse mõnes liikmesriigis asjakohaseid kursusi puurijatele.

EELARVED

EUROOPA LIIDU ÜLDEELARVELE LISATUD DOKUMENDID

Euroopa Raviameti (EMA) 2007. aasta esimene paranduseelarve

(2007/743/EÜ)

Vastavalt Euroopa Raviameti haldusnõukogu 10. juunil 2004 vastu võetud finantsmääruse artikli 26 lõikele 2 „avaldatakse eelarve ja hiljem vastu võetavad paranduseelarved Euroopa Liidu Teatajas”.

Euroopa Raviameti haldusnõukogu võttis raviameti 2007. aasta esimese paranduseelarve vastu 4. oktoobril 2007 (EMA/280571/2007).

(eurodes)

Konto	Kirjeldus	2005. a eelarve	2006. a eelarve	2007. a eelarve	Parandused	2007. a parandatud eelarve
<i>Tulud</i>						
1 0 0	Laekunud lõivud	71 895 056	92 580 000	105 870 000	2 700 000	108 570 000
5 2 0	Tulu pangaintressidest	750 726	650 000	916 000	84 000	1 000 000
5 2 1	Tulu ekspordisertifikaatide väljastamisest, paralleelsest turustamisest jms haldustasudest	2 779 825	5 375 000	4 618 000	425 000	5 043 000
6 0 0	Sissemaksed Ühenduse programmidesse ja tulu teenustelt	—	760 000	490 000	216 000	706 000
9 0 0	Mitmesugused tulud	198 960	900 000	800 000	400 000	1 200 000
					3 825 000	
	Eelarve kokku	109 396 448	138 676 000	154 538 000	3 825 000	158 363 000
<i>Kulud</i>						
2 1 2 5	Analüüsid, programmeerimine ja tehniline abi konkreetsete projektide tarbeks	3 680 288	5 267 000	6 024 000	909 000	6 933 000
3 0 1 0	Ravimite hindamine	29 098 525	46 058 000	46 513 000	2 700 000	49 213 000
3 0 5 0	Ühenduse programmid	131 921	760 000	490 000	216 000	706 000
					3 825 000	
	Eelarve kokku	105 355 032	138 676 000	154 538 000	3 825 000	158 363 000

III

(Euroopa Liidu lepingu kohaselt vastu võetud aktid)

EUROOPA LIIDU LEPINGU V JAOTISE KOHALELT VASTU VÕETUD AKTID

NÕUKOGU ÜHISMEEDE 2007/744/ÜVJP,

19. november 2007,

millega muudetakse ühismeedet 2006/623/ÜVJP, millega asutatakse ELi rühm Kosovos võimaliku rahvusvahelise tsiviilmissiooni ja selle koostisosana Euroopa Liidu eriesindaja ametikoha loomise ettevalmistamisele kaasaaitamiseks (ICM/EUSRI ettevalmistusrühm), ning pikendatakse selle kehtivust

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 14,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 15. septembril 2006 vastu ühismeetme 2006/623/ÜVJP, ⁽¹⁾ mis kaotab kehtivuse 30. novembril 2007.
- (2) ICM/EUSRI ettevalmistusrühma volitusi tuleks muuta ning nende kehtivust tuleks pikendada kuni 31. märtsini 2008 või 30 päevaks pärast rahvusvahelise üldsuse esindaja/Euroopa Liidu eriesindaja ametisse nimetamist, kui ametisse nimetamine toimub enne 1. märtsi 2008.
- (3) Ühismeedet 2006/623/ÜVJP tuleks vastavalt muuta ja selle kehtivust pikendada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ÜHISMEETME:

Artikkel 1

Ühismeetme 2006/623/ÜVJP kehtivust pikendatakse 31. märtsini 2008, kui käesoleva ühismeetme artiklist 3 ei tulene teisiti.

Artikkel 2

Ühismeetme 2006/623/ÜVJP artikli 9 lõikes 1 ette nähtud lähtesummat 3 551 000 eurot suurendatakse 1 692 000 euro

võrra, et katta ICM/EUSRI ettevalmistusrühma volitustega seonduvad kulud 1. detsembrist 2007 kuni 31. märtsini 2008.

Artikkel 3

Ühismeetme 2006/623/ÜVJP artikli 14 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Ühismeetme kehtivus lõpeb 31. märtsil 2008 või 30 päeva pärast rahvusvahelise üldsuse esindaja/Euroopa Liidu eriesindaja ametisse nimetamist, juhul kui ametisse nimetamine toimub enne 1. märtsi 2008.”

Artikkel 4

Ühismeede jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Artikkel 5

Käesolev ühismeede avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Brüssel, 19. november 2007

Nõukogu nimel

eesistuja

L. AMADO

⁽¹⁾ ELT L 253, 16.9.2006, lk 29. Ühismeetme kehtivust on viimati pikendatud ühismeetmega 2007/517/ÜVJP (ELT L 190, 21.7.2007, lk 38).

PARANDUSED

Komisjoni 16. novembri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1347/2007 (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1725/2003 (millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1606/2002) seoses rahvusvahelise finantsaruandlusstandardiga IFRS 8) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 300, 17. november 2007)

Määruse avaldamine eespool nimetatud *Euroopa Liidu Teatajas* tühistatakse.
